

Tresors del bisbat de Girona: el patrimoni cultural diocesà en el segle XXI

Text > **FRANCESC MIRALPEIX VILAMALA**, historiador de l'art de la Universitat de Girona - Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC-CERCA), i coordinador del dossier

En altres temps, la delimitació física d'un bisbat dibuixava un territori administratiu i alhora espiritual. D'aquella comunió, escindida d'ençà de la consolidació de l'Estat modern, n'ha quedat essencialment la presència d'un patrimoni cultural que ha arrelat profundament en el nostre imaginari col·lectiu, ja

sigui en la forma d'estilitzats campanars plantats arreu dels pobles i ciutats o en una litúrgia que ha traspasat els murs de la pràctica religiosa fins a incardinar-se en els replecs de la nostra quotidianitat. Festes, celebracions, sons, paraules, llegendes, supersticions, cuines, músiques, històries, arquitectures o obres d'art formen

>> Vitrell de sant Martí i sant Francesc, a la catedral de Girona. (Foto: FONS CAPÍTOL CATEDRAL DE GIRONA. J. SANSPI.)

la columna vertebral d'un patrimoni que perdura des de fa segles i que, en ple segle XXI, assisteix al ritme canviant d'un present veloç i que sovint, també cal dir-ho, no sembla poder compassar-se amb la feixuguesa mateixa d'aquest immens llegat.

El punt de partida d'aquest dossier és el reconeixement de la riquesa patrimonial del conjunt del bisbat de Girona. Si *tesor*, en singular, concreta l'existència d'un espai museològic i evoca un seguit d'objectes únics, valuosos i colleccionables, la forma en plural traspasa les parets capitulars i s'estén envers un llegat que entronca amb la noció àmplia i transversal del que entenem com a patrimoni cultural. D'aquesta necessitat polièdrica d'acostaments i mirades, en sorgeix un dossier que s'estructura en quatre blocs. El primer («El testimoni de la presència») aborda la mirada que podríem qualificar de més clàssica sobre els béns, posant l'accent en el seu llegat material i en la seva rellevància històrica i artística. El segon («Vivències, paraules i sons») posa veu i sons a l'herència fràgil de la música i a les paraules històriques, escrites o recitades. El tercer conjunt d'aportacions («Protegir, conservar i difondre») tracta de la preserva-

ció, conservació i difusió del patrimoni i de les iniciatives que ho fan fet possible al llarg dels darrers anys. El quart i últim bloc («Passat, present i futur») explora el vessant immaterial i les necessitats i nous usos del patrimoni, des del turisme cultural religiós i els escenaris cinematogràfics fins a la cohabitació del llegat cultural catòlic en el si de societats més laiques i properes a l'assumpció de la multireligiositat.

La selecció dels autors i les autores que hi han participat obeeix al desig manifest de sentir una polifonia de reflexions sota el denominador comú de l'enunciat del dossier. Tots i totes, a banda de la seva acreditada expertesa en camps del coneixement com la música, l'art, la gestió museística, l'arxivística, la història, l'antropologia o la política, atresoren un coneixement del patrimoni en general i de la realitat del bisbat de Girona en particular que ha fet que la coordinació d'aquest dossier hagi estat un repte tan exigent i estimulants com agradable de conduir. Sentint i escoltant les seves veus, el lector descobrirà les possibilitats d'acostament, les mirades i els relats que encara avui en dia emanen de les deus inspiradores d'aquesta rica i extraordinària herència cultural.